

מסורת הש"ס

א) [מסופקת פ"ג, ג] לעיל
ב) שנת קמ"א, ג' רש"א
ג) ולא משמע הכי,

הגהות הב"ח

א) תוס' ד"ה איבער לא
וכי' ר' יוסי אומר ואפילו
בתוך תחום שנת לטעמיה:

לעני רש"י

איש"ש [איש"א].
קדומו של עני אכפס.
בידגא"ה [בישאגא"ה].
כלי של גנבים שחזקו
משני צדדי. שיג"ה
[שיר"א]. משור.
דולדור"א [דולדור"ה].
מצד (מערב גרון).
שריפ"א, מגל, מקורה.

מוסף רש"י

אין מבקעין עצים.
צ"ט, לא מן הקורות.
הסודות וז על גב
צקע ועומדות לנני
(דע"ל ב) קוטר של הקורות
המוקלות וסודות לנני
(שבת קנ"ג). ולא מן
הקורה
שנשברה
ביו"ט. הינה שנשברה
היס ומהשנה לסקה
קיימא ואפילו הכי אסור
הואל וכן השמעות לא
איתן להי (שם) ואע"פ
שעומדת מעשיו להסק.
הואל וכן השמעות לא
להי קיימא, כיון דחלף
לנין השמעות חלף
למילי וימא (דע"ל ב).

מוסף תוספות

א. שהוא בגדולי קרקע
ומעמר אסור ביו"ט.
רש"י חדש שנת עג' ד"ה
אפי' ב. כדאמרינן היא
מאן דכניף מלאה
ממלחתא חייב משום
מעמר. שיהא ג. או
מיעיק תחלת מקום
לקיטתו כמקושש בשדה.
רש"י שם ט. ד. אבל זה
שכבר היה נטוש בקרפף
ותפור אין בו משום
מעמר. שם.

בתנ"י מביאין עצים. התלושים מן השדה שנתן המכוס צ"ט:
מן המכוס. אם נכנס מערב י"ט דגלי דעמיה דעלייהו סמך ואינו
מוקף אכל המפוזרין מוקפין: **ומן הקרפף.** שהוא משתמר ומוקף
סביב אפילו מפוזרים שבו לא הקפה מדעמו: **סמוך לעיר.** ממש:

אפילו בתוך תחום שנת. כסופו:
גב' יחידה. היא. רבי שמעון בן
אלעזר קאמר לה דלמך בית הלל
הכי שרו ופליגי רבנן עליה: **דמפוזרין**
דמו. ואפילו לא פורח הרוח דמסתמא
לא סמכה דעמיה סבר מדד להו
זיקא: **ואי אסתא מנא עליהו.**
להכנידן שפיר דמי דסמכה דעמיה:
רבי יוסי לקולא או לחומרא קאמר לא
גרסינן דהא מלמיה דרבי יהודה נמי
מבעיא לן היכי אסתא וה"ג אבעיא
להו היכי קאמר כל הסמוך לעיר
והוא דאית ליה פותחת ואסתא ר'
יוסי למימר כיון דאית ליה פותחת
אפי' בתוך תחום שנת נמי או דלמא
ה"ק כל שסמוך לעיר כיון דאית ליה
פוחת כיון דאית ליה פוחת ואסתא
רבי יוסי למימר **אפי' בתוך תחום**
שנת ודוקא דאית ליה פוחת אכל
דאית ליה פוחת אפילו סמוך לעיר
נמי לא הא שמע מדקמני **רבי יוסי**
אומר כל שנכנסין לו בפוחת ואפילו
בתוך תחום שנת ש"מ **רבי יוסי** פרי
לקולא קאמר. והכי פ' היכי קאמר
מתני' כל שסמוך לעיר והוא דאית
ליה פוחת מפתח שסתמך והאי
דלא תנא ליה כהדיא משום דאק סבר
סתמן י' להן פוחת ואסתא קרפפות
אמרה למלמיה ואסתא רבי יוסי למימר
כיון דאית ליה פוחת לא צעין סמוך
וממילא דאי לית ליה פוחת צעין
סמוך ואסתא כהכי מדתלא שרימא
נשאין סמוך פוחת מכלל דסמוך
כלל פוחת נמי שרי ומיקל בפרמי
דרי יהודה צעי תריוהו ורבי יוסי
סבר נחדא סגי נאחו שסתא שם:
או דלמא. כל שסמוך לעיר דקאמר
מ"ק כהכי תלא טעמיה כיון דהוי
סמוך כיון דאית ליה פוחת כיון דאית
ליה ואסתא רבי יוסי למימר הטעם
תלוי בפוחת כיון סמוך כיון רחוק

והכי קאמר כל שנכנסים לו בפוחת הוא דמותר ואפילו הוא בתוך
תחום שנת דלא מתלי טעמא כסמיה כלל: **פרי לקולא קאמר.**
כלומר מדדרי יוסי נשמע לרבי יהודה דלא תריוהו צעי ורבי יוסי
בתרמי אקיל דמכשיר כסמוך כלל פוחת ופוחת כלל סמוך
דמענין לרבי יהודה דקאמר כל שסמוך לעיר כיון דאית ליה פוחת
כיון דאית ליה פוחת ואסתא רבי יוסי כל שיש לו פוחת אפי' הוא בתוך
התחום ואי סמוך לא צעי פוחת דאי רבי יוסי בפוחת תלא טעמא
דאפילו הוא סמוך צעי פוחת לא הוה ליה לסימוי ואפילו בתוך
תחום שנת אלא הכי הוה ליה למימר רבי יוסי אומר כל שנכנסין לה
בפוחת דכיון דהוה תני כל הוה משמע דלר"ך פוחת סמוך או
רחוק למה לי דסיים ואפילו בתוך תחום שנת אלא לאשמעינן דלא
צעי פוחת אלא למשרי שאין סמוך ורבי יהודה דלא צעי תרמי
נמי מרישא דרבי יוסי שמע מינה מדנקט כל שנכנסין לה בפוחת
כיון דכולהו פוחת אית להו הכי אצעי ליה למתני רבי יוסי אומר
אפילו בתוך תחום שנת: **בתנ"י אין מבקעין עצים לא מן הקורות**
וכי' לפי סוגיא של גמרא היא מתפרשת: **לא בקדומו.** קמס קדומו
עשוי כמין כלי אומנות שעושין בו אוכפות וסרגות שקורין איש"ש
ויש שעשוי כעין כלי האומן שקורין בידגוא"ה שראשו הקצר דומה
לקדומו שלנו וראשו השני דומה לכלי אומני אוכפות וסרגות
הקסוס: **ולא במגרה.** שיג"ה כעין כסין מלאה פגיונות וממחר
לקוך בו עצים וכלי אומן הוא: **מגל.** דולדור"א או שרפ"א. וכולן
כלי אומן הן וגרסה כעושה בו מלאכה לפיכך אסור: **אלא בקופיץ.** קמס
קופיץ הוא סכין של קצבים דומה לקדומו שלנו שאין כלי אומן ויש
שעושין בו שני ראשין והשני דומה קמל לקדומו האוכפות כדשמעין
מיניה בגמרא ומינה סתמיה לאו למלאכה אומן הוא: **גב' והאמרת**

המביא פרק רביעי ביצה

לא.

מן הקרפף ואפילו מן המפוזר. תימה הא הוי מעמר דהוא אכל
מלאכה וי"ל דלא שייך עמור אלא במקום שגדילים שם
דמכוס דפרק כלל גדול (שבת דף עג'): **איבעיא** דהוה היכי קאמר
ב' שסמוך לעיר והוא דאית ליה פוחת וכו'. אכל לא גרס ר'
יוסי לקולא או לחומרא דא"כ משמע

בתנ"י מביאין עצים מן השדה מן המכוס
ומן הקרפף אפי' מן המפוזר איזהו קרפף כל
שסמוך לעיר דבר ר' יהודה ר' יוסי אומר
כל שנכנסין לו בפוחת ואפילו בתוך תחום
שבת: **גב' אמר רב יהודה** אמר שמואל
אין מביאין עצים אלא מן המכוסין שבקרפף
והא אגן תנן מן הקרפף ואפילו מן המפוזרים
מתניתין יחידה היא דתניא א"ר שמעון בן
אלעזר לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על
המפוזרים שבשדות שאין מביאין ועל
המכוסין שבקרפף שמביאין על מה נחלקו
על המפוזרים שבקרפף ועל המכוסין
שבשדות שביט שמאי אומרים לא יביא
ובית הלל אומרים יביא אמר רבא בעלי
קנים ועלי גפנים אף על גב דמכנפי להו
ומותבי כיון דאי מדלי זיקא מברר להו
כמפוזרים דמו ואסורין ואי אתנה מנא
מאתמול עלייהו שפיר דמי: איזהו קרפף
וכו': אבעיא להו היכי קאמר כל שסמוך
לעיר והוא דאית ליה פוחת ואסתא ר' יוסי
למימר כיון דאית ליה פוחת אפילו בתוך
תחום שבת נמי או דלמא הכי קאמר כל
שסמוך לעיר כיון דאית ליה פוחת בין
דאית ליה פוחת ואסתא ר' יוסי למימר אפי'
בתוך תחום שבת ודוקא דאית ליה פוחת
אבל לית ליה פוחת אפילו סמוך לעיר נמי
לא ח"ש מדקתני ר' יוסי אומר כל שנכנסין
לו בפוחת ואפילו בתוך תחום שבת
ש"מ רבי יוסי תרתי לקולא קאמר ש"מ
אמר רב סלא אמר רבי ירמיה הלכה
כרבי יוסי להקל: **בתנ"י אין מבקעין**
עצים לא מן הקורות ולא מן הקורה
שנשברה ביו"ט ואין מבקעין לא בקדומו
ולא במגרה ולא במגל אלא בקופיץ: גב' והאמרת

אית ליה פוחת כיון לית ליה פוחת אס כן לא היה לרבי יוסי
למתני כל שנכנסים וכו' אלא הכי הוה ליה למתני רבי יוסי אומר
אס י' לו פוחת אפילו אס היה צפוף התחום שרי הא אס
סמוך שרי כלל פוחת ומדנקט כל משמע דיש קרפפות דאין
להן פוחת רבי יוסי ודאי תלי טעמיה בפוחת דוקא כיון סמוך
כיון רחוק אכל לנישגא קמא ניחא דמצינא לפרושי דרבי יוסי
תרמי לקולא אומר ויחא לשון כל שנכנסין דמאי אמרת הוה ליה
למתני אס י' לו פוחת אדרבה אי הוה קאמר דכל הנכנסין
משמע דרבי יהודה לא קמייירי בפוחת וליחא דעל כרחק רבי
יהודה בפוחת איירי אכל לנישגא דכל שנכנסין לו בפוחת
משמע דמייירי בפוחת שאס תמני לומר דלא מייירי רבי
יהודה בפוחת אס כן רבי יוסי אי אומר תרמי לקולא קשיא
ליה דמאי כל דמשמע דאייירי רבי יהודה בפוחת אדרבה
רבי יהודה לא מייירי בפוחת אלא הוה ליה למתני אס י' לו
פוחת א והכי משמע לקמן מתוך פירוש רש"י תא שמע מדקתני
רבי יוסי וכו' דהכי משמע מדנקט רבי יוסי לנישגא דכל הנכנסין
וצסיפא דמלמיה אכטריך לסיים ואפילו בתוך תחום שנת ש"מ
דרבי יוסי תרמי לקולא קאמר דאי רבי יוסי בפוחת תלי טעמיה
דוקא ואפילו הוא סמוך צעי פוחת לא הוה ליה לסימוי ואפילו
בתוך תחום אלא הכי הוה ליה למימר רבי יוסי אומר כל שנכנסין
בה בפוחת דמאי אמרת דאכטריך לסימוי רבי יוסי אומר (ג) בתוך
תחום שנת לטעמיה להפיר בפוחת אפילו רחוק מלישגא דכל
הנכנסין נפקא וכו' דהכי קאמר כל הנכנסין בפוחת שרי
אפילו ברחוק אמאי מסיים דצדרי אפילו בתוך תחום שנת
אלא ש"מ דלא צעי לרחוק אלא דוקא למשרי שאינו רחוק
וה"ק

עין משפט
גר מצוה

י א מיי פ"ב הלכות
י"ט הלכה יד טו"ש
א"ח פ' תפא סוף ג'
י"ב ב מיי שם הלכה טו
טו"ש שם סוף ד'
י"ג ג מיי שם הל' יד
טו"ש שם סוף ג':

רבינו חננאל

מתני' מביאין עצים
מן השדה מן המכוס,
ומן הקרפף אפילו מן
המפוזר. אמר רב יהודה
אמר שמואל אין מביאין
עצים אלא מן המכוסין
שבקרפף. ואקשינן עליה
דהא אגן [תנן] מן הקרפף
ואפילו מן המפוזרים
שבקרפף. ונפרקין מתני'
ואית לה פוחת ואפילו רחוק מן
העיר נמי וא"כ שמעינן מדתלי טעמא
דאינו סמוך שרי בפוחת מכלל
דסמוך שרי אפילו כלל פוחת ותרמי
לקולא קאמר רבי יוסי כסמוך כלל
פוחת או נאצינו סמוך פוחת או
למא ר' יהודה סבר כל שסמוך כיון
דאית ליה פוחת כיון לית ליה פוחת
שרי דקס"ד השתא דקמס קרפפות
לית להו פוחת ואסתא ר' יוסי למימר
דצעי פוחת אפילו כסמוך כ"ש
ברחוק אכל סמוכה כלל פוחת
אינה מועלת כלום מ"מ רבי יוסי אמאי
לא דייק כדפי' לעיל לנישגא קמא
דמתלי רבי יוסי טעמיה דשרי
בפוחת נאצינו סמוך מכלל דבסמוך
מועיל כלל פוחת דהשתא לנישגא
קמא דרבי יהודה דצעי תרמי קאמר
לרבי יוסי סגי נחדא כ"ש להאי
לישגא דקאמר דלרבי יהודה
סגי נחדא כסמוך כלל פוחת ומיין
דע"כ לא מצינן למימר דרבי יוסי
תרמי לקולא אית ליה נאצי לנישגא
דלמא ר' יהודה חרא
בעי סמוך לעיר בלבד,
וא"ל ר' יוסי והוא
נכנסין לו בפוחת,
נמצא לר' יוסי דרבי
תרמי סמוך לעיר ופוחת
והיינו לחומרא. ופשטינא
מדוקא דמתניתין דקתני
כל שנכנסין לו בפוחת,
נמצא דר' יהודה בעי
לית למתני, אלא ש"מ
לא חיישינן ליה ואפילו
הוא רחוק שרי, דאי ס"ד
ר' יהודה חרא, דאי ס"ד
בלבד בעי, ור' יוסי הוא
דבעי תרמי אי הכי והוא
שנכנסין לו בפוחת הוה
לית למתני, אלא ש"מ
לקולא ש"מ. אמר רב סלא
א"ר ובאי הלכה כר' יוסי.
מתני' אין מבקעין [עצים]
לא מן הקורות כו'.